

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Jana Passera a Mgr. Davida Hipšra v právní věci žalobce: **Alba, a. s.,** se sídlem Levá 6/311, Praha 4, zastoupeného JUDr. Milanem Hulíkem, advokátem se sídlem Bolzanova 1, Praha 1, proti žalovanému: **Finanční ředitelství pro hl. m. Prahu,** se sídlem Štěpánská 28, Praha 1, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 4. 2005, čj. FŘ-4810/C/12/04, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. 5. 2006, čj. 5 Ca 157/2005 - 58,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Finanční úřad pro Prahu 10 dodatečným platebním výměrem ze dne 30. 6. 2003, čj. 209197/03/010511/6989, dodatečně vyměřil žalobci daň z příjmů právnických osob za zdaňovací období od 1. 1. 1997 do 31. 12. 1997 ve výši 3 747 900 Kč. Žalobce s doměřenou daní nesouhlasil a podal proti dodatečnému platebnímu výměru odvolání. Finanční ředitelství pro hl. m. Prahu rozhodnutím ze dne 4. 4. 2005, čj. FŘ-4810/C/12/04, napadený dodatečný platební výměr změnilo a vyměřilo nově daň z příjmů právnických osob ve výši 3 724 500 Kč.

Žalobce napadl výše uvedené rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze.

Městský soud usnesením ze dne 13. 7. 2005, čj. 5 Ca 157/2005 - 17, vyzval žalobce, aby ve lhůtě 3 dnů ode dne doručení usnesení zaplatil soudní poplatek ve výši 2000 Kč za řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, a dále žalobce poučil o důsledcích nezaplacení soudního poplatku v takto stanovené lhůtě. Žalobce požádal podáním ze dne 28. 7. 2005 o prodloužení lhůty k zaplacení soudního poplatku.

Městský soud usnesením ze dne 29. 9. 2005, čj. 5 Ca 157/2005 - 5, řízení o žalobě zastavil. V odůvodnění uvedl, že žalobce nezaplatil ve stanovené lhůtě soudní poplatek a ani nedoložil, že bez své viny nemohl dosud soudní poplatek zaplatit.

Proti usnesení ze dne 29. 9. 2005 žalobce podal blanketní kasační stížnost. Městský soud jej proto usnesením ze dne 4. 11. 2005, čj. 5 Ca 157/2005 - 24, vyzval k doplnění náležitostí kasační stížnosti podle § 37 odst. 3 a § 106 odst. 1 s. ř. s. Podáním ze dne 8. 12. 2005 žalobce žádal o osvobození od soudních poplatků, podáním ze dne 21. 2. 2006 vzal tento návrh zpět. Městský soud proto žalobce usnesením ze dne 7. 3. 2006, čj. 5 Ca 157/2005 - 56, vyzval, aby zaplatil soudní poplatek za podanou kasační stížnost ve výši 3000 Kč a poučil jej o tom, že při nesplnění této povinnosti řízení zastaví. Protože žalobce na usnesení nereagoval, městský soud usnesením ze dne 12. 5. 2006, čj. 5 Ca 157/2005 - 58, řízení zastavil.

Dne 6. 6. 2006 bylo městskému soudu doručeno blanketní podání žalobce označené jako *„odvolání proti usnesení městského soudu ze dne 15. 5. 2006, čj. 5 Ca 157/2005 - 58“*. Městský soud považoval podání za kasační stížnost a usnesením ze dne 4. 1. 2007, čj. 5 Ca 157/2005 - 63, vyzval žalobce, aby doplnil náležitosti kasační stížnosti ve stanovené lhůtě, kterou k žádosti žalobce usnesením ze dne 23. 2. 2007, čj. 5 Ca 157/2005 - 67, prodloužil. Zástupce žalobce zaslal městskému soudu 2. 4. 2007 podání nazvané jako *„Odůvodnění – doplnění kasační stížnosti ze dne 4. 6. 2006 proti usnesení Městského soudu v Praze, čj. 5 Ca 157/2005 - 58 ze dne 12. 5. 2006“*. V doplnění zejména brojil proti tvrzení městského soudu, že žalobce nezaplatil soudní poplatek ve výši 2000 Kč. Napadené usnesení městského soudu je podle žalobce nepřezkoumatelné; městský soud v odůvodnění potvrdil, že žalobce soudní poplatek 15. 2. 2006 zaplatil, ale současně uvedl, že k výzvě doručené žalobci 14. 3. 2006 nebyl soudní poplatek zaplacen. Žalobce proto navrhnul, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil nebo změnil tak, že se řízení nezastavuje.

Městský soud usnesením ze dne 16. 11. 2007, čj. 5 Ca 157/2005 - 78, vyzval žalobce, aby zaplatil soudní poplatek za kasační stížnost brojící proti usnesení městského soudu ze dne 12. 5. 2006, čj. 5 Ca 157/2005 - 58. Na něj reagoval zástupce žalobce podáním ze dne 27. 11. 2007 a žádal o prodloužení lhůty k zaplacení soudního poplatku. Následně zaslal 11. 12. 2007 bez odůvodnění návrh na osvobození od soudního poplatku za kasační stížnost. Městský soud na tato podání nereagoval a dne 17. 10. 2011 předložil kasační stížnost Nejvyššímu správnímu soudu. Městský soud v předkládací zprávě uvedl, že v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, např. rozsudkem ze dne 25. 4. 2007, čj. 9 As 3/2007 - 77, netrval na zaplacení soudního poplatku, protože předmětem kasační stížnosti je usnesení, kterým bylo zastaveno řízení o kasační stížnosti právě pro nezaplacení soudního poplatku. Pokud by městský soud setrval na zaplacení soudního poplatku, mohlo by dojít k nekonečnému procesnímu řetězení – samotné řízení o žalobě

bylo totiž taktéž zastaveno pro neuhrazení soudního poplatku. Vzhledem k povaze řízení městský soud nevyžádal vyjádření žalovaného.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a žalobce (dále jen „stěžovatel“) je zastoupen advokátem. Soudní poplatek za podání kasační stížnosti zaplacen nebyl, nicméně v rozsudku ze dne 25. 4. 2007, čj. 9 As 3/2007 - 77, dostupném na www.nssoud.cz, v obdobném případě Nejvyšší správní soud dovodil, že *„s ohledem na povahu rozhodnutí, proti němuž kasační stížnost směřuje, by trvání na splnění poplatkové povinnosti znamenalo řetězení řešeného problému, které by ve svém důsledku popíralo smysl samotného řízení, jehož předmětem je posouzení zákonnosti rozhodnutí o zastavení předchozího řízení, které bylo následkem nesplnění právě této povinnosti ze strany stěžovatele, tedy povinnosti zaplatit soudní poplatek. Nejvyšší správní soud se proto po zvážení všech okolností případu postavil na stanovisko, že opětovné nesplnění této povinnosti nelze považovat za překážku, jež by bránila posouzení kasační stížnosti a vydání meritorního rozhodnutí*“.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Kasační stížnost není důvodná.

Povinnost žalobce zaplatit soudní poplatek vzniká podle § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále jen „zákon o soudních poplatcích“) již podáním kasační stížnosti.

Ustanovení § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích nicméně stanoví, že nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. Podle § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích ve věcech správního soudnictví soud, který vydal usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku, toto usnesení zruší, je-li poplatek zaplacen dříve, než usnesení nabylo právní moci. Zákon o soudních poplatcích tedy zmírňuje možné negativní důsledky nesplnění poplatkové povinnosti, protože dává účastníku řízení možnost dodatečně zaplatit soudní poplatek až na základě výzvy soudu ve lhůtě soudem stanovené, případně i po jejím uplynutí, ovšem v každém případě ještě předtím, než usnesení o zastavení řízení nabude právní moci.

Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 4. 2008, čj. 5 Afs 1/2007 - 172, vyslovil, že rozhodnutí soudu ve věci správního soudnictví nabývá právní moci dnem, kdy bylo doručeno účastníkům (§ 54 odst. 5 a § 55 odst. 5 s. ř. s.), a to uplynutím posledního okamžiku tohoto dne. Podmínky ustanovení § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích tedy nebudou splněny, pokud účastník zaplatí soudní poplatek později, tj. po uplynutí dne, kdy rozhodnutí krajského soudu nabylo právní moci.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku také uvedl, že stanoví-li zákon, že soudní poplatek je nutno zaplatit dříve, než usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení

soudního poplatku nabylo právní moci, nejde tu o stanovení lhůty zákonné ani soudcovské. Nelze proto použít § 40 odst. 4 s. ř. s., který stanoví, že lhůta je zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty zasláno soudu prostřednictvím držitele poštovní licence. V takovém případě je okamžik zaplacení určen teprve znehodnocením kolkové známky soudem, i kdyby podání obsahující kolkové známky bylo držiteli poštovní licence předáno včas.

V nyní posuzované věci městský soud vyzval 7. 3. 2006 žalobce, aby zaplatil soudní poplatek za kasační stížnost do tří dnů od doručení tohoto usnesení. Jak vyplývá z přiložené doručenky, usnesení bylo žalobci doručeno 14. 3. 2006. Žalobce však poplatkovou povinnost ve stanovené lhůtě nesplnil, městský soud proto 12. 5. 2006 řízení zastavil. Usnesení ze dne 12. 5. 2006 nabylo právní moci 23. 5. 2006 a ani do této doby žalobce soudní poplatek nezaplatil.

Žalobce v kasační stížnosti namítá, že je napadené usnesení městského soudu nepřezkoumatelné. Vyvozuje tuto skutečnost z toho, že městský soud v odůvodnění usnesení ze dne 12. 5. 2006 uvádí, že žalobce 15. 2. 2006 soudní poplatek zaplatil. Žalobce ale směšuje několik řízení před městským soudem. Dne 19. 5. 2005 podal žalobu proti rozhodnutí správního orgánu a ani po výzvě městského soudu nezaplatil soudní poplatek. Městský soud proto správně řízení o žalobě zastavil usnesením ze dne 29. 5. 2005, které nabylo právní moci 18. 10. 2005. Proti usnesení žalobce brojil kasační stížností, doručenou městskému soudu 12. 11. 2005 (dále jen „I. kasační stížnost“). Dne 21. 2. 2006 ji žalobce doplnil a přiložil k ní stvrzenku městského soudu ze dne 15. 2. 2006 o tom, že zaplatil 2000 Kč. Dále v doplnění I. kasační stížnosti uvedl, že soudní poplatek za žalobu – jak vyplývá z předložené listiny – již zaplatil. Sám žalobce proto tvrdil, že částka zaplacená 15. 2. 2006 souvisí s žalobou podanou 19. 5. 2005, jedná se proto o soudní poplatek za žalobu proti rozhodnutí správního orgánu. Nejvyšší správní soud pro doplnění uvádí, že žalobce zaplatil soudní poplatek za žalobu 4 měsíce poté, co usnesení o zastavení řízení o žalobě nabylo právní moci. Soudní poplatek žalobce nezaplatil ani ve lhůtě, kterou mu stanovil soud, ani do okamžiku, než usnesení o zastavení řízení o žalobě nabylo právní moci.

Městský soud následně žalobce vyzval, aby zaplatil soudní poplatek za I. kasační stížnost. Řízení o žalobě a řízení o kasační stížnosti jsou dvě samostatná řízení, při podání kasační stížnosti je proto nutné zaplatit nový soudní poplatek za kasační stížnost. Opožděně zaplacený soudní poplatek za žalobu s poplatkem za kasační stížnost nijak nesouvisí. Městský soud proto správně v usnesení ze dne 12. 5. 2006 zaplacený soudní poplatek za žalobu pouze zmínil, ale vycházel z toho, že stěžovatel nesplnil povinnost zaplatit soudní poplatek za podanou kasační stížnost. Usnesení soudu není nepřezkoumatelné, kasační námitka není důvodná.

Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že stěžovatel nejen že nesplnil poplatkovou povinnost v okamžiku, kdy mu vznikla, tj. spolu s podáním kasační stížnosti proti usnesení městského soudu, ale ani nevyužil možnost splnit svou povinnost podle § 9 odst. 1 a 7 zákona o soudních poplatcích. Městský soud v Praze proto v souladu se zákonem řízení o kasační stížnosti zastavil.

Nad rámec nutného odůvodnění Nejvyšší správní soud uvádí, že nelze považovat za pochybení městského soudu skutečnost, že se nezabýval návrhem na osvobození od soudního poplatku ze dne 11. 12. 2007, a kasační stížnost bez dalšího předal Nejvyššímu správnímu soudu. To, že tak učinil až po téměř čtyřech letech, za pochybení považovat lze, a proto bylo toto jednání předmětem kárného řízení se soudem.

Nejvyšší správní soud uzavřel, že uplatněné stížní námitky nejsou důvodné; kasační stížnost jako nedůvodnou v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení o této kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 a contrario za použití § 120 s. ř. s.). Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.), soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. března 2012

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu